

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum V. Decretalium, Per Quadraginta, Et Unum Titulos Distributum,
In quo agitur De Judicio criminali, exponendo primùm actiones in eo
judicio instituendas, & suscipiendas, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1709

Articulus I. In quibus rebus, seu operibus locum habeat novi operis
Nuntiatio?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73064](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73064)

corum Prælatorum excessus gravissimè ipsi prohibitos esse.

ARTICULUS II.

De excessibus Subditorum contra Prælatos, seu Superiores suos.

1149 **N**on est dubium, etiam subditos contra Superiorem variis modis excedere; reverentiam Superioribus denegando; coram secularibus contra eos super rebus spiritualibus deponendo; Dominos negando contra homagii fidem; eos invadendo; aut in vaforibus eorum complicitibus causam, vel consilium præbendo; de quibus c. 15. h. t. statuitur, ut perpetuò abscindantur ab Ecclesia, & eorum beneficia iis, qui digni sunt, assignentur. Similiter in Superiorem peccant subditi, si non sunt continentis, c. Clerici 4. h. t. Si Ecclesiam suam, vel sibi subjectam, citra consensum Episcopi subjecerint, vel univerint alteri, non obstante assensu, vel confirmatione Metropolitanæ, c. sicut unire, 8. eodem; si homicidio directè vel indirectè auctoritatem, vel consilium præstiterint, c. ex literis 10. eod. si sibi constituant collegium, vel fabricent sigillum, c. dilecta, 14. h. t. Personatum sibi falsò assument; contra eos, quibus fide, & Sacramento adstricti sunt, se erigant, de quibus in c. 6. h. t. dicitur, ut in eo Episcopatu non admittantur ad officii sui executionem. Prohi-

entur etiam peccata aliena in confessione audita, revelare, ne quidem compulsi c. dilectus, 13. h. t. Secundo de suis delictis gloriari (v. g. de copula commissa cum aliena muliere) & hi ab officio, & beneficio sunt suspendendi, c. quàm sst, 9. h. t. Tertio sectari libidines, maxime contra naturam, propter quas vel à Clero deiciendi sunt, vel ad poenitentiam in Monasterium detrudendi, c. 4. h. t. Quarto ea agere, unde scandalum oriri possit, v. g. frequentare ludos profanos, &c. de quibus agit titulus de vita, & honestate Clericorum. Excedunt præterea subditi contra suos Superiores, si Prælati Episcopo inferiores cognoscunt causas matrimoniales, c. accedentibus, 12. h. t. excipe nisi habeant proprium territorium, & jurisdictionem quasi Episcopalem, privatè ad Episcopum. Et ideo tales non veniunt nomine Prælati Episcopo inferioris, quando agitur de materia jurisdictionis. Vid. Pirhing h. t. à n. 21. Quinto, si Prælati Episcopo inferiores uniant Ecclesias sibi subditas sine consensu Episcoporum c. sicut 8. h. t. Ex quo colligitur Episcopum ex iusta causa (de his, quæ à Prælat.) & consensu Capituli (arg. cap. Pastoralis, de donation. & Clement. 2. de rebus Ecclesiæ non alienan.) posse unire Ecclesias subjectas. Quod etiam procedit de Monasteriis illi subjectis, non tamen Ecclesiis Cathedralibus, ut docet Pirhing h. t. n. 19. Sed de hoc V. lib. 3.

QUÆSTIO XXXII.

IN TIT. XXXII. DE NOVI OPERIS NUNTIATIONE.

1150 **N**untiare novum opus est, illi, qui de novo in alterius præjudicium ædificat, prohibere, ne tale ædificium fiat, vel in jam cœpto pergat, donec de jure ædificandi constet. Hæc novi operis nuntiatio, seu prohibitio est quædam extrajudicialis appellatio, & ideo, eâ pendente, nihil est attentandum, ut docet Andr. Gail. l. i. observ. 16. n. 2. cum communi.

Tom. V.

ARTICULUS I.

In quibus rebus, seu operibus locum habeat novi operis Nuntiatio?

1151 **R**esp. quòd in solis rebus immobilibus, si-
ve in solis illis operibus, quæ solo conjuncta, aut conjungenda sunt, & in eo sic fiunt, ut in eodem permaneant. Et ideo messem colligere, vel arborem succidere, non pertinet ad hoc edictum

li 2

L. I.

L. 1. §. *hoc autem edictum* ff. h. t. junctâ Gloss. V. *In solo*. Novum tamen opus videtur facere, qui aut ædificando de novo, vel detrahendo, pristinam faciem operis immutat, cit. L. 1. §. *opus novum*, ff. cod. Quare in casu, quo quis vetus ædificium duntaxat fulcit, vel reficit, nihil addendo, vel demendo, hæc nuntiatio locum non habet, per cit. L. 1. §. *si quis ædificium*. Unde hæc nuntiatio datur solum ad opera nova, seu futura impedienda, ne fiant, vel perficiantur. Nam in-jam perfectis, recurrendum est ad interdictum, quod vi, aut clam, ut restituatur, quod illicitè factum est, L. 1. §. 1. ff. h. t. Nichil autem refert, quòd novum opus fiat in damnum alicujus *in*, vel *extra oppidam*, in publico, aut privato loco, nam hæc nuntiatio æquè locum habet, & dicitur cit. L. 1. §. *seve autem*.

Præter hæc notandum, nuntiationem novi operis non habere locum quoad rivus, vel cloacas reficiendas, aut purgandas; cum hoc pertineat ad publicam utilitatem, & securitatem. L. *de pupillo* §. *si quis rivus*, ff. de operis novi nuntiat. Gloss. V. *securitatis*: extendi tamen etiam ad ædificationem novæ Ecclesiæ, quæ non debet extrui in præjudicium tertii, vel alterius Ecclesiæ, c. *Intelleximus*. 1. h. t. Quo capitulo leges de novi operis nuntiatione canonizatae sunt, ibi: *Quia verò, sicut leges non dedignantur sacros canones imitari, ita & Sacrorum statuta canonum, Principum constitutionibus adjuvantur: mandamus, quatenus diligenter considerans, quòd post denuntiationem operis sive jure, sive injuriâ aliquid construatur, legalibus debet constitutionibus demoliri; & quia nulla Ecclesia in præjudicium alterius est construenda, negotium ipsius, secundum legum, & canonum statuta, non differas terminare*. Ex quo colliges, causas Ecclesiasticas, in defectu Canonum nihil de illa re statuentium, debere decidi secundum jus civile. gloss. in c. *Intelleximus*. V. *adjuvantur*. Sed hoc accipe, quando jus civile non continet, aut fovet peccatum, nec aliquid, quod obviet Canonis statutis, Collig. 2. Secundum legales constitutiones debere fieri demolitionem ejus, quòd ædificatum est, contra novi operis nuntiationem, L. *Prator*, §. *ait Prator*, ff. h. t.

ARTICULUS II

Cui competat jus nuntiandi novum opus? ubi, & cui? quibus modis, & quando?

AD. 1. R. quòd jus nuntiandi novum opus pertinet, cui exinde damnium, vel præjudicium imminet, ut dicitur cit. L. 1. §. *penult.* 2. Vero Domino fundi. 3. Etiam illi, qui ejus utile dominium habet, ut est feudatarius, emphyteuta, & superficialius, L. 3. §. *Si ego*. Imò & creditori, cui prædium jure hypothecario subest. L. *creditori*, ff. h. t. 4. Habenti servitutem in fundo, in quo de novo ædificatur, ex cit. L. 3. §. *Si ego*, sive servitus sit urbana, sive rustica, per L. 3. cit. §. *penult.* & L. *non solum*, ff. eodem, quia utriusque juri præjudicatur. 5. Habenti servitutem merè personalem, non tamen suo, sed proprietarii nomine, L. 1. §. *fin.* ff. eodem. 6. Procuratori, vel gestori negotiorum, sed solum nomine Domini, si ad id habeat mandatum speciale. Molin. D. 706. n. 291. Denique servo, non tamen suo, sed Domini nomine, in re privata. L. *Si pupillo*, §. *servo*, ff. h. t. junctâ gloss. V. *non possit*. Pupillo autem solum de autoritate Tutoris, ut dicitur L. cit.

Ad 2. R. nuntiationem novi operis faciendam in re præsentis, hoc est, ubi novum opus fit, L. *de Pupillo*, h. t. Ad 3. R. non requiri, ut fiat Domino; sed sufficere, si fiat ei, qui ibi est existens ex fine operis (ut sunt fabri, & similes opifices) vel cuicumque etiam puero, vel mulieri, L. *de Pupillo*. §. *Nuntiar autem*, ff. h. t. imò etiam infanti, & furioso, modo alii adsint, qui intelligant, L. *cuiuslibet*. 11. ff. eodem, junct. Gloss. V. *cisi furiosum*. Quia nuntiatio fit in rem, seu rei; non personæ. L. *operis*, 10. ff. eodem.

Ad 4. R. quòd nuntiatio novi operis fiat tribus modis, ut dicitur cit. L. *de pupillo*, §. *meminisse*, 1. verbis, ut tale opus non fiat, vel continetur in suum nuntiantis, vel publicum præjudicium; 2. manu, hoc est, lapilli jactu in eum locum, ubi opus fit, simul tamen additis verbis prohibentibus opus, aut ejus continuationem. Sic Hostiensis in Summa, n. 8. h. t. Dicunt tamen alii, ut Sylvester V. *de nuntiat. novi operis*, q. 4. ter fieri debere. 3. per Pratorem,